

FIȘA DISCIPLINEI

1. Date despre program

1.1 Instituția de învățământ superior	Universitatea Babes-Bolyai
1.2 Facultatea	Facultatea de litere
1.3 Departamentul	Etnografie si antropologia maghiara
1.4 Domeniul de studii	Studii culturale
1.5 Ciclu de studii ¹⁾	Licenta
1.6 Programul de studii/ Calificarea	Studii culturale

2. Date despre disciplină

2.1 Denumirea disciplinei	Antropologia artei							
2.2 Titularul activităților de curs	Lect. univ. dr. Szikszai Mária							
2.3 Titularul activităților de seminar/ laborator/ proiect	Lect. univ. dr. Szikszai Mária							
2.4 Anul de studiu	2013-2014	2.5 Semestrul	II.	2.6 Tipul de evaluare	E	2.7 Regimul disciplinei	Conținut ²⁾	DS
							Obligativitate ³⁾	DI

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1 Număr de ore pe săptămână	3	din care: 3.2 curs	2	3.3 seminar/ laborator/ proiect	1
3.4 Total ore din planul de învățământ	42	din care: 3.5 curs	28	3.6 seminar/ laborator/ proiect	14
Distribuția fondului de timp					ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe					30
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					30
Pregătire seminarii/ laboratoare/ proiecte, teme, referate, portofolii și eseuri					19
Tutoriat					2
Examinări					2
Alte activități.....					0
3.7 Total ore studiu individual	83				
3.8 Total ore pe semestru	125				
3.9 Numărul de credite ⁴⁾	5				

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1 de curriculum	•
4.2 de competențe	•

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1 de desfășurare a cursului	• Videoproiector, calculator
5.2 de desfășurare a seminarului/ laboratorului/ proiectului	• Videoproiector, calculator

6. Competențe specifice acumulate

Competențe profesionale	C1.1. Utilizarea cunoștințelor de bază ale unei științe umaniste sau sociale, precum și a principiilor generale ale interdisciplinarității C1.3. Aplicarea la cercetarea faptelor culturale a noțiunilor și metodelor unei științe umaniste sau sociale C4 Identificarea, analiza și clasificarea fenomenelor culturale cu relevanță etnologică în contexte multiple (local, regional, national, global)
Competențe transversale	C4.3. Definirea, descrierea și rezolvarea de principiu a problemelor etnologice în raport cu alte discipline umaniste

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor specifice acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	• Cursul de antropologia artei urmărește o introducere în folosirea conceptelor antropologiei, vizând înțelegerea artei prin prezentarea teoriilor adecvate și analiza unor creații artistice (picturi, sculpturi, literatură) precum și contextul cultural în care acestea se desăvârșesc.
---------------------------------------	---

7.2 Obiectivele specifice	Se abordează teoria artei ca sistem cultural lansat de antropologul Clifford Geertz, se discută relația dintre artă și cultură într-un context interdisciplinar. În procesul de interpretare a obiectelor de artă se aplică metodele antropologiei istorice și se aplică rezultatele hagiografiei, printr-o apropiere de texte contemporane, ca narativele medievale, legende latine. Se discută efectul marilor epidemii și pandemii din evul mediu asupra vieții cotidiene și implicit asupra activităților artistice. Se analizează prezența artei tămăduitoare printr-o analiză a picturilor de pe altare, în special cele din spitalele călugărilor. Se contextualizează arta sacră din mediul privat.
---------------------------	---

8. Conținuturi

8.1 Curs	Metode de predare	Observații
1. Antropologia artei. Artă ca sistem cultural Cuvinte cheie: artă, antropologie, experiență vizuală, sistem cultural	Prelegere orală, expunere vizuală, conversație (dezbateri cu studenții)	
2. Literatura medievală și narațiunea picturală. Cuvinte cheie: hagiografie, legenda, călugări, miracole, evul mediu, traduceri	Prelegere orală, expunere vizuală, studiu de caz, conversație (dezbateri cu studenții)	
3. Literatura latină medievală și legende din codexele medievale maghiare Cuvinte cheie: literatură medievală, legende, memoria timpului, carnaval, calendare	Prelegere orală, expunere vizuală, studiu de caz, conversație (dezbateri cu studenții)	
4. Alchimia și legende în artă din Evul Mediu. Cuvinte cheie: artă, alchimie, evul mediu, metalurgie, alchimia mistică, artă spirituală, iconografie, obiceiuri populare	Prelegere orală, expunere vizuală, studiu de caz, conversație (dezbateri cu studenții)	
5. Rolul donatorului în artă medievală. Interpretarea picturii lui Hieronymus Bosch Cuvinte cheie: donator, simboluri, demon, plante fermece, magie sexuală	Prelegere orală, expunere vizuală, studiu de caz, conversație (dezbateri cu studenții)	
6. Medicina și artă în Evul Mediu. Cultul sfinților în timpul marilor epidemii medievale. Artă tămăduitoare. Cuvinte cheie: istoria medicinei, lepra, pesta, explicația morală, focul Sfântului Antonie cel Mare, călugării antoniți, spitale medievale	Prelegere orală, expunere vizuală, studiu de caz, conversație (dezbateri cu studenții)	
7. Altarul din mănăstirea din Isenheim de Mathias Grünewald. Spitalele călugărilor antoniți. Cuvinte cheie: icoana de altar, altar gotic, mănăstire, vindecare	Prelegere orală, expunere vizuală, studiu de caz, conversație (dezbateri cu studenții)	
8. Conceptul religios despre vizualitate în Impériul Bizantin din sec. 8-10. Distrugerea picturilor religioase.	Prelegere orală, expunere vizuală, conversație (dezbateri cu studenții)	
9. Artă sacră. Icoane, tipologii. Cuvinte cheie: cultul icoanelor, procesiune, minune, vindecare, artă creștină, copii ale picturilor, lăcrimare	Prelegere orală, expunere vizuală, conversație (dezbateri cu studenții)	
10. Construcția și reconstrucția reprezentărilor artei sacre. Cuvinte cheie: icoană, lăcaș sfânt, comunitate etnică, comunitate religioasă, lăcrimare, cultura celui alt	Prelegere orală, expunere vizuală, studiu de caz, conversație (dezbateri cu studenții)	
11. Miracole și tămăduire. Icoane făcătoare de minuni și cultul lor. Cuvinte cheie: miracol, narațiunea miracolului, icoană făcătoare de minuni, venerație, vindecare, dinații, practica donării, obiecte donate	Prelegere orală, expunere vizuală, studiu de caz, conversație (dezbateri cu studenții)	
12. Artă sacră în mediul privat. Cuvinte cheie: icoană, artă sacră, religiozitate, cult, mediu privat	Prelegere orală, expunere vizuală, conversație (dezbateri cu studenții)	

13. Altarul pictorului MS de la Selmebanya și instituția altarului medieval. Cuvinte cheie: autorizarea procesiunilor, altarul medieval, fundația altarului medieval, picturi pe altar	Prelegere orală, expunere vizuală, studiu de caz, conversație (dezbateri cu studenții)	
14. Literatură, ca sistem cultural? Peregrinații culturale. Analiza unei poezii de Kassák Lajos. Cuvinte cheie: sistem cultural, voiaj cultural, simbolică alchimică	Prelegere orală, expunere vizuală, studiu de caz, conversație (dezbateri cu studenții)	
<p>Bibliografie</p> <p>Curs universitar:</p> <p>SZIKSZAI Mária: A művészet antropológiája. Kolozsvár, KJNT, 2009.</p> <p>Bibliografie obligatorie:</p> <p>BARNA Gábor: „Mária megsegített.” Imameghallgatások és csodás gyógyulások kegyhelyeken. A máriaradnai fogadalmi tárgyak kutatásának néhány tanulsága. In: PÓCS Éva (szerk.): Áldás és átok, csoda és boszorkányság. Vallásetnológiai fogalmak tudományos megközelítésben. Balassi, Budapest, 2004. 80-93.</p> <p>GEERTZ, C.: A művészet mint kulturális rendszer. In: Az értelmezés hatalma. Budapest, 1994. 239-267.</p> <p>MAQUET, Jaques: Az esztétikai tapasztalat. A vizuális művészetek antropológus szemmel. Csokonai Kiadó, Budapest, 2003</p> <p>CHASTEL, André: Szent Antal megkísértése avagy a melankolikus álma. In: Fabulák, formák, figurák, Budapest, 1987. 49-55.</p> <p>MADAS Edit (szerk.): A néma barát megszólal. Válogatás a karthauzi névtelen beszédeiből. Budapest, 1985</p> <p>AIGRAIN, René: Les récits d'inventions et de translations. In: L'hagiographie. Ses sources, ses méthodes, son histoire, Paris, 1953. 187-192.</p> <p>VORAGINE, Jacobus de: Legenda aurea. Szentek csodái és szenvedései. Békéscsaba, 1990</p> <p>ÉRDY kódex. Közzéteszi: Volf György. Nyelvemléktár, IV-V. köt. Budapest, 1876</p> <p>LENNEP, J. van: Art et alchimie. Etude de l'iconographie hermetique et de ses influences. Paris – Bruxelles, 1966</p> <p>BERGMAN, Madeleine: Hieronymus Bosch and Alchemy. A Study on the St. Anthony Tryptich. Stockholm, 1979</p> <p>MELINKOFF, Ruth: The Devil at Isenheim. Reflections of Popular Belief in Grünewald's Altarpiece. Berkley, Los Angeles, 1988</p> <p>MIKÓ Árpád – POSZLER Györgyi (szerk.): „Magnificat anima mea Dominum”. MS mester Vízitáció-képe és egykori selmebányai főoltára. Budapest, 1997</p> <p>SZILÁRDFY Zoltán: A magánáhitat szentképei I. Szeged, 1995</p> <p>SZILÁRDFY Zoltán: A magánáhitat szentképei II. Szeged, 1998</p> <p>TÜSKÉS Gábor: Búcsújárás a Barokk kori Magyarországon a mirakulirodalom tükrében. Akadémiai kiadó, Budapest, 1993</p> <p>Bibliografie facultativa:</p> <p>BERGMAN, Madeleine 1979 <i>Hieronymus Bosch and Alchemy. A Study on the St. Anthony Tryptich.</i> Stockholm.</p> <p>BOUREAU, Alain 1984 <i>La Légende dorée. Le système narratif de Jacobus de Voragine (+1298).</i> Paris.</p> <p>LENNEP, J. van 1966 <i>Art et alchimie. Etude de l'iconographie hermetique et de ses influences.</i> Paris– <i>Bruxelles.</i></p> <p>NOORDELOS, P. 1942 <i>La translation de Saint Antoine en Dauphiné. Analecta Bollandiana</i> 60. 68–81.</p> <p>NOORDELOS, P. – HALKIN, Francois 1943 <i>Un histoire latin de S. Antoine. La „Légende du Patras”. Analecta Bollandiana</i> 61. 211–250.</p> <p>RÉAU, Louis <i>Iconographie de l'art chrétien. Tome III. I. Iconographie des saints.</i> Paris.</p>		
8.2 Seminar/ laborator/ proiect	Metode de predare-învățare	Observații
Prezentarea rezultatelor cercetării individuale a studentului: analiza unor picturi / icoane de pe altarul unei biserici din	expunerea tematicii de către student (ppt), discuție	

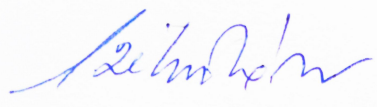

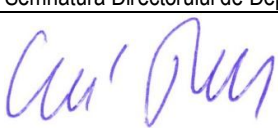
Transilvania la alegere, prezentarea legendelor hagiografice is a cultului aferent conform bibliografiei si a cercetarii pe teren		
Prezentarea rezultatelor cercetarii individuale a studentului: analiza unor picturi / icoane de pe altarul unei biserici din Transilvania la alegere, prezentarea legendelor hagiografice is a cultului aferent conform bibliografiei si a cercetarii pe teren	expunerea tematicii de catre student (ppt), discutie	
Prezentarea rezultatelor cercetarii individuale a studentului: analiza unor picturi / icoane de pe altarul unei biserici din Transilvania la alegere, prezentarea legendelor hagiografice is a cultului aferent conform bibliografiei si a cercetarii pe teren	expunerea tematicii de catre student (ppt), discutie	
Prezentarea rezultatelor cercetarii individuale a studentului: analiza unor picturi / icoane de pe altarul unei biserici din Transilvania la alegere, prezentarea legendelor hagiografice is a cultului aferent conform bibliografiei si a cercetarii pe teren	expunerea tematicii de catre student (ppt), discutie	
Prezentarea rezultatelor cercetarii individuale a studentului: analiza unor picturi / icoane de pe altarul unei biserici din Transilvania la alegere, prezentarea legendelor hagiografice is a cultului aferent conform bibliografiei si a cercetarii pe teren	expunerea tematicii de catre student (ppt), discutie	
Prezentarea rezultatelor cercetarii individuale a studentului: analiza unor picturi / icoane de pe altarul unei biserici din Transilvania la alegere, prezentarea legendelor hagiografice is a cultului aferent conform bibliografiei si a cercetarii pe teren	expunerea tematicii de catre student (ppt), discutie	
Bibliografie HORVÁTH Cyrill: Középkori legendáink és a Legenda aurea. Budapest, 1911. KATONA Lajos: Középkori legendák és példák. Budapest, 1907. TÖRÖK Gyöngyi: Gótikus szárnyasoltárok a középkori Magyarországon. Kossuth Kiadó – Magyar Nemzeti Galéria, Budapest, 2005. VORAGINE, Jacobus de: Legenda aurea. Szentek csodái és szenvedései. Békéscsaba, 1990		

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunităților epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

Disciplina a fost concepută în concordanță cu curriculele departamentelor de etnologie-antropologie din universitățile din Debrecen, Szeged, Pécs, Budapest, totodată are ca scop specific ca studenții să însușească capacități de analiză generală individuală care să le ajute pe parcursul carierei în diferite instituții și locuri de muncă.

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs	Cunoasterea tematicilor prezentate la curs si a bibliografiei aferente	Examen scris	50%
10.5 Seminar/ laborator/ proiect	Prezentarea adecvata a tematicii seminarului	oral	50%
10.6 Standard minim de performanță			
<ul style="list-style-type: none"> – Acumularea de cunoștințe de bază si a principiilor interdisciplinare – Aplicarea la cercetarea faptelor culturale a noțiunilor și metodelor prezentate – Analiza fenomenelor culturale in multiple contexte 			

Data completării	Semnătura titularului de curs	Semnătura titularului de seminar	Semnătura titularului de curs practic
15.11.2018			
Data avizării în departament	Semnătura Directorului de Departament		
11.01.2019			
Data avizării la Decanat	Semnătura Prodecanului responsabil		Ștampila facultății

--	--	--